

POSTANOWIENIE

11 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 11 grudnia 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa C. GmbH w B.
przeciwko B. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
i T. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.1
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej C. GmbH w B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 30 września 2024 r., V AGa 17/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[dr]

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego co do przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na potrzebę rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego, jak i na potrzebę wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego, odnośnie do „zasad rozliczenia zaliczek płaconych w toku prac budowlanych i tego, kto jest zobowiązany do wykazania ich rozliczenia”.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga określenia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

O potrzebie wykładni przepisów prawnych jako przesłance przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania można mówić wtedy, gdy z mającego zastosowanie lub mogącego mieć zastosowanie w sprawie przepisu dekodowane są różne normy prawne, a brak jest wypowiedzi w doktrynie i orzecznictwie, które by te różnice usuwały i wyjaśniały przyczyny ich występowania. Ponadto, zagadnienie prawne ani potrzeba wykładni przepisów prawnych nie powstają, gdy Sąd Najwyższy zajmował co do nich stanowisko i wyrażał poglądy we wcześniej wydanych orzeczeniach, a nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające ich zmianę.

Problemy sformułowane przez skarżącego nie mają cech zagadnienia prawnego w powyższym znaczeniu. Skarżący nie tylko nie określił, na gruncie wykładni którego przepisu miało powstać sformułowane przez niego zagadnienie, ale też nie przedstawił wyводу objaśniającego istotę problemu, który

zasygnalizował oraz to, z jakich przyczyn dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest niewystarczający do rozwiązania problemu. W tej części uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ogranicza się jedynie do stwierdzenia, że „nierozliczone zaliczki stanowią zagadnienie wzbudzające wątpliwości prawne”.

Skarżący upatruje oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w braku zastosowania przez Sąd Apelacyjny art. 356 § 2 k.c. i art. 647¹ k.c., jak również w naruszeniu art. 56 k.c., art. 378 § 1 k.p.c., art. 327¹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 387 § 2¹ k.p.c. oraz art. 382 k.p.c., w tym także w braku wyjaśnienia kwestii nierozliczonych zaliczek i spełnienia świadczenia przez osobę trzecią.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. Uzasadnienie wniosku oparte na tej przesłance wymaga przedstawienia argumentacji prawnej zmierzającej do wykazania kwalifikowanego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11). Uzasadnienie wniosku nie może sprowadzać się do powtórzenia uzasadnienia podstaw kasacyjnych, jak również być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny ich zasadności na tym etapie postępowania.

Z wiążącej Sąd Najwyższy podstawy faktycznej zaskarżonego orzeczenia (art. 393³ § 3 k.p.c.) wynika, że umowę o roboty budowlane zawarli B.Z. jako inwestor i spółka T. jako wykonawca. Następnie doszło do zawarcia aneksu, na

podstawie którego nastąpiła zmiana zarówno po stronie inwestora – w miejsce B. Z. wstąpiła powódka, jak i po stronie wykonawcy – w miejsce spółki T. zajęła spółka B. Z chwilą podpisania aneksu w procesie budowlanym pozostały jedynie spółki C. jako inwestor i B. jako wykonawca. Oba te podmioty przejęły prawa i obowiązki swoich poprzedników prawnych, a sama umowa zawarta została w Polsce i poddana prawu polskiemu, chociaż jej wykonanie miało polegać na wybudowaniu obiektu w okolicy B. Z chwilą zawarcia aneksu doszło do przelewu wierzytelności przysługującej B. Z. na rzecz powodowej spółki. Natomiast w zakresie wpłat dokonanych po tej dacie (tj. po 30 listopada 2020 r.) wymagane było dokonanie odrębnej czynności prawnej, ponieważ z aneksu nie wynikało, że obejmuje on swoim zakresem konsekwencje przyszłych zdarzeń.

Sądy obu instancji uznały, że roszczenie powódki nie zostało wykazane, gdyż nie udowodniono zakresu i wartości wykonanych w związku z inwestycją prac, jak również związanych z tym nakładów pieniężnych, z uwzględnieniem potrącenia wskutek, którego miałoby dojść do umorzenia wierzytelności strony przeciwnej w wysokości 45.000 euro. W świetle powyższego nie można przyjąć, że pozwani są zobowiązani do dokonania na rzecz powoda zwrotu nadpłaconej zaliczki. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka nie wykazała, że postępowanie poprzedzające wydanie orzeczenia i samo orzeczenie dotknięte jest takimi wadami, które by świadczyły o spełnieniu się przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

[dr]

[a.ł]

